

УДК 81.42:37.018.43

DOI 10.33251/2522-1477-2023-13-101-108

МІХНО Світлана Василівна,
кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри іноземних мов,
Сумський державний університет
ORCID 0000-0002-8307-1028

СИМОНЕНКО Наталія Олександрівна,
кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри іноземних мов,
Сумський державний університет
ORCID 0000-0003-2994-3574

ПЛОХУТА Тетяна Миколаївна,
кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри іноземних мов,
Сумський державний університет
ORCID 0000-0002-8106-7367

МЕТОД ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНИХ ВІДЕО-ПРОЄКТІВ ЯК ЗАСІБ АКТИВІЗАЦІЇ ПІЗНАВАЛЬНО-ТВОРЧОЇ САМОСТІЙНОСТІ СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

У статті обґрунтовано методiku та представлено практичний досвід використання методу лексико-граматичних відео-проектів як засобу активізації пізнавально-творчої самостійності студентів на заняттях з англійської мови, уточнено термін «метод лексико-граматичних відео-проектів», окреслено основні вимоги до його успішної реалізації. Автори визначають специфіку використання методу лексико-граматичних відео-проектів щодо активізації самостійності студентів на заняттях з англійської мови в особливих умовах навчання, воєнного стану зокрема. Наголошується на ефективності методу щодо удосконалення освітнього процесу в умовах цифровізації. Методи дослідження: аналіз, синтез, узагальнення інформації стосовно досліджуваної проблеми, педагогічне спостереження, аналіз та представлення практичного досвіду використання методу лексико-граматичних відео-проектів як засобу активізації пізнавально-творчої самостійності студентів на заняттях з англійської мови в особливих умовах навчання.

Ключові слова: метод проектів, відеометод, пізнавально-творча самостійність студентів, англійська мова, особливі умови навчання.

Постановка проблеми. Використання сучасних освітніх інформаційних технологій є обов'язковою умовою навчання сучасного здобувача вищої освіти. Задеклароване розширення сфери застосування англійської мови в Україні та забезпечення функціонування англійської мови як мови міжнародного спілкування, необхідність підвищення самостійності студентів у процесі отримання знань і навичок, цифровізація освіти зумовлюють актуальність даної статті. Забезпечення процесу навчання ефективними методами індивідуалізації, візуалізації, надання можливості для реалізації творчих здібностей, самовираження, свободи у виборі ресурсів, визначення стимулів мотивації здобувачів освіти до оволодіння англійською мовою є нагальними проблемами у системі іншомовної підготовки здобувачів 1-3 рівнів вищої освіти в Україні. Цифрові технології мають

першочерговий вплив на освітній процес в особливих умовах навчання, таких як воєнний стан та пандемія COVID-19.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значний внесок у вивчення методу проєктів зробили такі вчені, як С. Гайнес, Дж. Дьюї, В. Килпатрік, Т. Хатчинсон, Д. Рейнхард, Ф. Беггом, О. Дьоміна, І. Олійник. Педагогічні засади використання методу проєктів під час навчання мови викладала ціла низка дослідників, наприклад, Є. Їжко, О. Лепко, І. Устименко, І. Щеглова, та інші.

Аналіз наукової розробки проблеми самостійної пізнавально-творчої діяльності студентів у процесі навчання засвідчив, що її розв'язання привертало увагу багатьох науковців: В. Буряк, С. Гончаренко, О. Демченко, І. Зайцева, М. Лазарєв, В. Лозова, О. Павленкова, Т. Плохута, Н. Усенко, Т. Шамова.

Проблемою використання відеотехнологій у навчальному процесі займалися у наукових дослідженнях Е. Багіров, О. Зубченко, С. Ніколаєва, С. Равич, О. Тернопольський та інші. Про використання автентичних відеофрагментів йдеться в дисертаційних дослідженнях з педагогіки Є. Глушка, І. Гончара, М. Дубровіна, Ю. Комарової, С. Неделіна, В. Прокоф'євої.

Методи дослідження: аналіз, синтез, узагальнення інформації стосовно досліджуваної проблеми, педагогічне спостереження, аналіз та представлення практичного досвіду використання методу лексико-граматичних відео-проєктів як засобу активізації пізнавально-творчої самостійності студентів на заняттях з англійської мови в особливих умовах навчання.

Метою статті є обґрунтування методики та представлення практичного досвіду використання методу лексико-граматичних відео-проєктів як засобу активізації пізнавально-творчої самостійності студентів на заняттях з англійської мови в особливих умовах навчання, таких як воєнний стан та пандемія COVID-19.

Виклад основного матеріалу дослідження. Основною метою навчання англійської мови у закладах вищої освіти є розвиток можливостей студентів використовувати англійську мову як інструмент у діалозі культур і цивілізацій сучасного світу. Оскільки метод проєктів комунікативний, він привертає особливу увагу викладачів англійської мови.

Метод проєктів був розроблений Дж. Дьюї, а також його учнем В. Килпатріком у 20-х роках ХХ ст. Для Дж. Дьюї проєкт означає активне обговорення теми, яка тривалий час становить інтерес для студентів та суспільства і яка виявляє подальші проблеми з метою ініціювання у студентів прагнення до пізнавальних процесів. Його головна мета – самостійне здобуття знань у процесі розв'язання практичних задач або проблем, які потребують інтеграції знань з різних сфер [4].

Метод проєктів ґрунтується на розвитку творчих та пізнавальних навичок студентів, що дозволяє їм самостійно конструювати знання та критично мислити, орієнтуватися у інформаційному середовищі. Цей метод передбачає застосування навчально-пізнавальних прийомів для розв'язання різноманітних завдань з обов'язковою презентацією результатів. Він сприяє використанню дослідницьких, пошукових та творчих методів.

О. Буйницька зазначає, що мета методу – формування навичок ефективного застосування інформаційно-комунікаційних технологій при навчанні студентів. Дослідниця виділяє основні вимоги до використання даного методу: наявність значущої проблеми або задачі, вирішення якої потребує інтегрованих знань та пошукової діяльності; практичну, теоретичну та пізнавальну значущість передбачуваних результатів; самостійну діяльність студентів (індивідуальну, парну, групову); визначення кінцевої мети проєкту; використання дослідницьких методів та оформлення результатів (анімаційний мультфільм, відеоролик для соціальних медіа, музичний кліп з використанням анімації, веб-сайт, тощо) [1].

Результатом за методом проєкту є розроблення та захист власного освітнього продукту, а його розробка передбачає використання інформаційно-комунікаційних технологій, відповідність певним вимогам до змісту, тощо.

Є. Іжко підкреслює найвищий ступінь зацікавленості студентів під час підготовки проєкту та демонстрації результатів, що означає гарну мотивацію, яка, у свою чергу, приводить до ефективного засвоєння матеріалу. Але дослідниця відзначає, що, на жаль, не всі студенти можуть впоратися із завданнями вчасно. Деякі з них не можуть правильно розподілити свій час, тому презентація проєкту відбувається пізніше, ніж передбачається за планом. Проте вважає, що інтеграція проєктів до процесу вивчення іноземної мови сприяє більшій вмотивованості та самостійності студентів. Усвідомлення студентами, що проєкт, над яким вони працюють, матиме практичне застосування (презентація, семінар, газета тощо), також сприяє підвищенню відповідальності [3].

О. Гребенщикова зауважила, що використання методу проєктів не є запорукою продуктивного навчання, але при системній підготовці викладача та студентів проєктна технологія підтверджує свою високу ефективність. Дослідниця наводить наступні характеристики проєктної діяльності, які забезпечують ефективність на заняттях з іноземної мови: максимальна включеність, високий рівень самостійності, комплексний характер, розвиток як *hard skills*, так і *soft skills*. Така діяльність має чітку практичну спрямованість, оскільки допомагає розвинути надпредметні компетентності, які стануть при нагоді здобувачам як у професійній, так і в особистісній сфері [2].

Використання відео засобів не є чимось новим у методиці викладання іноземних мов, але саме поєднання слухового та зорового компонентів забезпечує лінгвістичну та екстралінгвістичну основу, яка є необхідною передумовою для оволодіння іншомовним мовленням, а співвідношення цих елементів у відеоролику залежить від конкретної мети заняття. Наголошуємо на тому, що, при використанні відео з навчальною метою, слід обирати короткі за тривалістю відеоролики: 30-500 секунд. Експерти вважають, що відеоролик тривалістю 4-5 хвилин забезпечує інтенсивну напружену навчальну роботу протягом однієї години. Відеоматеріали насичені інформацією, і саме це дозволяє викладачам створювати різноманітні завдання для розвитку різних навичок. Наприклад, перегляд коротких відео з метою вивчення нових лексичних одиниць або граматичних конструкцій, перегляд відео з метою опанування вимови, або перегляд відео з метою підвищення загального розуміння текстів або діалогів іноземною мовою, англійською зокрема.

Для досягнення максимального ефекту від використання відео на заняттях з іноземної мови, важливо дотримуватись різноманітності, але і не перевантажувати студентів значною кількістю інформації. Крім того, необхідно враховувати рівень знань студентів, їхні індивідуальні потреби та інтереси, підбирати відео матеріали, які відповідають рівню володіння іноземною мовою та тематиці, що вивчається, не заважають зосередитись на основному навчальному матеріалі. Відеометод успішно застосовується на всіх етапах вивчення іноземної мови, англійської зокрема [10].

Автентичні матеріали активно використовуються при вивченні іноземної (англійської) мови, хоча і не створені для навчальних цілей. Характерними рисами відеоматеріалів є природність лексичного наповнення та граматичних форм, а також ситуативна адекватність мовних засобів, які ілюструють реальні випадки слововживання. На відміну від власно створених відео проєктів, вони не надають можливості для реалізації творчих здібностей, самовираження, свободи у виборі ресурсів. Також метод лексико-граматичних відео-проєктів студентів дозволяє уникнути проблеми відбору матеріалу і тим самим полегшити роботу викладача. Одночасно з цим, під час роботи над проєктом студенти обмірковують його задум, доцільність використання певних лексичних одиниць та граматичних конструкцій, «приміряють» їх до різних контекстів, оформлюють та реалізують проєкт, демонструють під час заняття і таким чином підвищують частотність їх використання, що, у свою чергу, сприяє їх кращій фіксації у пам'яті.

За джерелом отримання знань методи навчання поділяють на словесні, наочні та практичні. Відеометод – це наочний метод навчання, пов'язаний з використанням

відеотехнічної апаратури, тобто екранних джерел інформації (фільмоскоп, кодоскоп, діапроектор, кінокамера, кіноапарат, телевізор, відеомагнітофон, комп'ютер, сканер і т. п.). Активізуючи наочно-чуттєве сприйняття, відеометод забезпечує швидке і міцне засвоєння знань в їх образно-понятійній цінності і емоційному забарвленні, істотно впливає на формування світогляду, стимулює розвиток абстрактно-логічного мислення, скорочує час на навчання. Створення невеличких за тривалістю відео-проектів надає можливості одночасно на занятті, або поза ним, застосувати поєднання усіх трьох методів для опанування лексичних та граматичних конструкцій.

Звернемося до аналізу поняття «самостійність», яку М. Лазарев розглядає як складне та багатогранне явище, яке впливає на результат засвоєння навчального матеріалу та розвиток студента як суб'єкта навчальної діяльності. Творча діяльність передбачає участь студента в конструюванні всіх елементів власної освіти, таких як сенс, мета, зміст, форми та методи навчання, індивідуальна траєкторія освоєння освітніх сфер, тощо. Творча діяльність включає в себе не лише самі творчі процеси зі створення освітньої продукції, але й пізнавальні процеси, організаційні, методологічні та психологічні процеси, які забезпечують творчу та пізнавальну діяльність [5].

Характеристиками самої пізнавально-творчої самостійності є прямі параметри, такі як вміння робити висновки, наводити докази, знаходити подібності, планувати, робити нотатки, оформляти тези, конспектувати та працювати з літературою. Непрямі параметри характеризують зміни, що зумовлюють динаміку самостійності, такі як обсяг знань, систематичність засвоєних знань, свідомість набутих знань, вивчення певного освітнього компонента у вільний час без зовнішнього спонукання. [8].

Розглядаємо поняття «самостійність» як багатоаспектне особистісно-діяльнісне утворення, що знаходить прояв у потребах, вміннях, здібностях особистості без сторонньої допомоги ставити цілі, формулювати актуальні проблеми, обирати засоби їх вирішення, проявляти наполегливість, досягаючи позитивних результатів, а також оцінювати власну самостійну діяльність [6].

Самостійна робота сприяє розвитку самостійності та формує у студента методологічні підходи до пізнавальної та практичної діяльності, виробляє вміння застосовувати методи і принципи дослідження на практиці, урізноманітнює форми підготовки фахівця. Це шлях набуття студентом досвіду творчої, пошукової діяльності щодо вирішення нових проблем, самостійного бачення і виявлення нової проблеми в уже відомій ситуації. Специфіка творчої діяльності у реалізації самостійної роботи як системи полягає у тому, що вона не є догмою, раз і назавжди визначеним алгоритмом дій як з боку викладача, так із боку студента. Варто пам'ятати, що ані обсяг знань, отриманих у повному вигляді, ані вміння, засвоєні за взірцем-шаблоном, не забезпечать розвиток креативних можливостей особистості. Якщо вона не має звички мислити, аналізувати, порівнювати, співставляти і робити інші операції – тобто не навчена самостійно творчо працювати, то вона не зможе виявити і розкрити свої задатки, надані їй природою [9].

Як зазначає О. Павленкова, організація самостійної роботи студента базується на ряді принципів: науковість, наочність, систематичність і послідовність, наступність у самостійній роботі, зв'язок теорії з практикою, свідомість і активність, індивідуалізація стилю самостійної навчальної праці, доступність і посиленість самостійної роботи, облік трудомісткості навчальних дисциплін і оптимальне планування самостійної роботи, міцність засвоєння знань [7]. І з цього випливає, що самостійні роботи студентів у вигляді лексико-граматичних відео-проектів сприяють ефективному розвитку пізнавально-творчої самостійності студентів і залучають використання можливостей сучасних інформаційних технологій, що є беззаперечною необхідністю у особливих умовах навчання, воєнного стану зокрема.

Отже, метод лексико-граматичних відео-проектів студентів передбачає створення студентами власних завершених творчих освітніх продуктів з використанням засобів

мультимедіа на заняттях з англійської мови. Під методом лексико-граматичних відео-проектів студентів розуміємо сукупність певних дій, задумів, визначеного кола лексичних одиниць та граматичних конструкцій за темою, метою яких є створення відеоролику.

Ґрунтуючись на досвіді використання методу протягом попередніх навчальних років, авторами було сформульовано основні вимоги до його ефективного використання з метою активізації пізнавально-творчої самостійності студентів на заняттях з іноземної мови:

- 1) наявність чітко окресленого кола лексичних одиниць та граматичних конструкцій, із якого студент обирає певну зазначену кількість до використання;
- 2) мінімізована технічна робота над відео монтажем, ідеальним вважається зняття відео «в один клік»;
- 3) ретельно продумана концепція до початку зйомки;
- 4) обов'язкове оприлюднення відеороликів;
- 5) надання студентам свободи вибору у процесі роботи над проектами.

Нижче наведемо опис декількох відео-проектів, які студенти підготували за підручником «Speakout» рівня Upper Intermediate за уроком 5.2 «Advertising». Лексика до використання: increase, endorse, promote, dominate, reduce, see a gap in. Граматика до використання: real and hypothetical conditionals. Звичайно ж, непросто передати у статті враження та емоції від створеного відеоролику, проте представимо опис деяких з них нижче.

Проект 1 містив відео-рекламу курсу з англійської мови, який міг допомогти тим, хто «see a gap in» у своїх знаннях, «reduce» невпевненість, тощо з використанням конструкцій умовних речень, наприклад, «If you enroll...». На екрані одна за одною з'являлися лексичні одиниці та граматичні конструкції, які супроводжувалися емоційними картинками, а студент озвучував текст за кадром.

Проект 2 містив запевнення, що можна підвищити рівень англійської якщо виконати певну послідовність дій, не містив закадрового голосу, проте мав речення на екрані та приємний музичний супровід.

Проект 3 містив відеозапис діалогу між студенткою та її сестрою з використанням зазначених лексичних та граматичних конструкцій.

Тривалість кожного відео – 1 хвилина.

Використання методу забезпечує: 1) індивідуалізацію навчання, 2) розвиток пізнавально-творчої самостійності студентів, 3) візуалізацію навчального матеріалу, 4) підвищення мотивації до навчання, 5) глибшого занурення у об'єкт пізнання, 6) закріплення вивчених лексичних одиниць та граматичних конструкцій, 7) розвиток артистичних навичок та креативності, 8) розвиток пізнавально-творчої самостійності, 9) формування цифрової грамотності, 10) надає можливості для самовираження, що важливо для студентського віку, 11) сприяє емоційній прихильності до виконання домашнього завдання і, як наслідок, підвищенню академічної успішності.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Використання методу лексико-граматичних відео-проектів студентів сприяє ефективному розвитку пізнавально-творчої самостійності студентів і залучає використання творчих механізмів діяльності та можливостей сучасних інформаційних технологій. Матеріали дослідження можуть бути корисними викладачам для організації самостійної роботи студентів в умовах навчання із застосуванням дистанційних технологій, яке є домінуючими в умовах воєнного стану та під час пандемії COVID 19. До перспектив подальших наукових розвідок відносимо дослідження особливостей підвищення самостійності та стійкості студентів під час вивчення англійської мови у складних умовах навчання, воєнного стану зокрема.

Список використаних джерел

1. Буйницька О. П. Інформаційні технології та технічні засоби навчання. Навч. посіб. К, 2012. 240 с.

2. Гребенщикова О. Проектна діяльність студентів-інофонів у межах реалізації комунікативної компетентності: до питання ефективності методу проектів. *Філологічні трактати*. 2022. Т. 14, № 1. С. 16–26.

3. Іжко Є. С. Метод проектів як один із засобів оптимізації автономного навчання. *Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія: Педагогіка і психологія*. 2014. № 2. С. 92–98.

4. Knoll M. John Dewey und die Projektmethode. Zur Aufklärung eines Missverständnisses. *Bildung und Erziehung*. 1992. № 45. S. 89–108.

5. Пізнавально-творча і професійна реалізація особистості в евристичній освіті: монографія. За редакцією М. О. Лазарева. Суми, 2019. 242 с.

6. Міхно С. В. Формування пізнавально-творчої самостійності майбутніх учителів іноземної мови у процесі вивчення педагогічних дисциплін: автореф. дис. на здоб. наук. ступ. канд. пед. наук: 13.00.04. Суми, 2018. 20 с.

7. Павленкова О. В. Самостійна робота студентів як важливий компонент вищої освіти. *Матеріали навчально-наукової конференції з міжнародною участю «Інноваційні технології в організації самостійної роботи студентів медичних освітніх закладів»*. Полтава, 2017. С. 117–119.

8. Пиндик О. Г. Педагогічні умови розвитку пізнавальної активності студентів вищих навчальних закладів економічного профілю (на матеріалі вивчення іноземної мови): дис... канд. пед. наук: 13.00.09. К., 2003. 290 с.

9. Турянця В. В., Турянця В. В. Самостійна робота студентів як вид творчої діяльності, фактор модернізації навчального процесу та підвищення якості вищої освіти. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота»*. 2016. Випуск 1 (38). С. 302–305.

10. Федоренко Ю. П. Формування у старшокласників комунікативної компетенції в процесі вивчення іноземної мови: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.09. Полтава, 2005. 212 с.

References

1. Buynytska, O.P. (2012). Informatsiini tekhnolohii ta tekhnichni zasoby navchanni [Information technologies and technical means of education]. Kyiv. [in Ukrainian].

2. Grebenshhykova, O. (2022). Proiektna diialnist studentiv-inofoniv u mezhakh realizatsii komunikatyvnoi kompetentnosti: do pytannia efektyvnosti metodu proiektiv [Project activity of students-inofons within the scope of implementation of communicative competence: to the question of the effectiveness of the project method]. *Filolohichni traktaty – Philological treatises*, 1 (14), 16-26. [in Ukrainian].

3. Izhko, Ye.S. (2014). Metod proektiv yak odyz iz zasobiv optyimizatsii avtonomnoho navchannia [The project method as one of the means of optimizing autonomous learning]. *Visnyk Dnipropetrovskoho universytetu imeni Alfreda Nobelia. Seria: Pedagogika i psykholohiia – Bulletin of the Dnipropetrovsk University named after Alfred Nobel. Series: Pedagogy and psychology*, 2, 92-98. [in Ukrainian].

4. Knoll, M. (1992). John Dewey und die Projektmethode. Zur Aufklärung eines Missverständnisses [John Dewey and the project method. To clarify a misunderstanding]. *Bildung und Erziehung – Education and Upbringing*, 45, 89-108. [in German].

5. Lazaryev, M.O. (Ed.). (2019). Piznavalno-tvorcha i profesiina realizatsiia osobystosti v evrystychnii osviti [Cognitive-creative and professional realization of personality in heuristic education]. Sumy. [in Ukrainian].

6. Mikhno, S.V. (2018). Formuvannia piznavalno-tvorchoi samostiinosti maibutnikh uchyteliv inozemnoi movy u protsesi vyvchennia pedagogichnykh dystsyplin [Formation of cognitive and creative independence of future foreign language teachers in the process of studying pedagogical disciplines]. Extended abstract of candidate's thesis. Sumy. [in Ukrainian].

7. Pavlenkova, O.V. (2017). Samostiina robota studentiv yak vazhlyvyi komponent vyshchoi osvity [*Independent work of students as an important component of higher education*]. Materialy navchalno-naukovoï konferentsii z mizhnarodnoiu uchastiu "Innovatsiini tekhnolohii v orhanizatsii samostiinoi roboty studentiv medychnykh osvitynykh zakladiv" – Materials of the educational and scientific conference with international participation "Innovative Technologies In The Organization Of Independent Work Of Students Of Medical Educational Institutions". (pp. 117-119). Poltava. [in Ukrainian].

8. Pyndyk, O.H. (2003). Pedagogichni umovy rozvytku piznavalnoi aktyvnosti studentiv vyshchykh navchalnykh zakladiv ekonomichnoho profilu (na materialy vyvchennia inozemnoi movy) [*Pedagogical conditions for the development of cognitive activity of students of higher educational institutions of the economic profile (on the material of foreign language learning)*]. Candidate's thesis. Kyiv. [in Ukrainian].

9. Turianytsia, V.V., Turianytsia, V.V. (2016). Samostiina robota studentiv yak vyd tvorchoi diialnosti, faktor modernizatsii navchalnoho protsesu ta pidvyshchennia yakosti vyshchoi osvity [*Independent work of students as a type of creative activity, a factor in the modernization of the educational process and improving the quality of higher education*]. Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu. Serii: "Pedagogika. Sotsialna robota" – Scientific Bulletin of Uzhhorod University. Series: "Pedagogy. Social work", 1 (38), 302-305. [in Ukrainian].

10. Fedorenko, Yu.P. (2005). Formuvannia u starshoklasnykiv komunikatyvnoi kompetentsii v protsesi vyvchennia inozemnoi movy [*Formation of communicative competence in high school students in the process of learning a foreign language*]. Candidate's thesis. Poltava. [in Ukrainian].

MIKHNO Svitlana, Candidate of Pedagogical Sciences, Senior Instructor of the Foreign Languages Department, Sumy State University;

SYMONEKO Nataliia, Candidate of Pedagogical Sciences, Senior Instructor of the Foreign Languages Department, Sumy State University;

PLOKHUTA Tetiana, Candidate of Pedagogical Sciences, Senior Instructor of the Foreign Languages Department, Sumy State University.

THE METHOD OF LEXICAL AND GRAMMATICAL VIDEO PROJECTS OF STUDENTS AS A MEANS OF ACTIVATING OF STUDENTS' COGNITIVE AND CREATIVE INDEPENDENCE IN ENGLISH LANGUAGE CLASSES

Abstract. *The article substantiates the methodology and presents the practical experience of using the method of lexical and grammatical video projects as a means of activating the cognitive and creative independence of students in English language classes. The term "method of lexical-grammatical video projects" is clarified, and the main requirements for its successful implementation are outlined. The authors determine the specifics of using the method of lexical and grammatical video projects for the activation of students' independence in English language classes in special conditions of study, in particular, the state of war. Research methods: analysis, synthesis, generalization of information related to the researched problem, pedagogical observation, analysis and presentation of practical experience.*

The method of students' lexical and grammatical video projects involves students creating their own completed creative educational products using multimedia tools in English classes. The method of lexical-grammatical video projects is defined as a set of certain actions, ideas, a certain range of lexical units and grammar structures on the topic, the purpose of which is to create a video clip. The main requirements for its effective use in order to activate the cognitive and creative independence of students in foreign language classes: a list of a clearly defined number of lexical units and grammar structures from which the student chooses a certain number to use; minimized

technical work on video editing; a carefully thought-out concept before the start of shooting; mandatory presentation of videos; giving students freedom of choice while working at the projects.

This method ensures: individualization of education, development of cognitive and creative independence of students, visualization of educational material, motivation to studying, deeper immersion in the object of cognition, consolidation of learned lexical units and grammar structures, development of artistic skills, creativity, cognitive and creative independence, digital literacy, opportunities for self-expression, increased academic progress.

Keywords: *project method, video method, cognitive and creative independence of students, English, special conditions of study.*

*Одержано редакцією: 01.03.2023 р.
Прийнято до публікації: 13.03.2023 р.*